

**ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-20**

القاضي سليم جبران
رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט סלים ג'ובראן
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

ירושלים, י"ג באלול התשע"ג
19 באוגוסט 2013

תר"מ 68/20

העותר: מר רן קוניק

נגד

המשיב: מר ראובן בן שחר – ראש עיריית גבעתיים

עתירה למתן צו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן: חוק הבחירות)

החלטה

טענות הצדדים

1. בעתירה שלפניי, מבקש העותר כי יינתנו מספר צווים, כמפורט להלן.
2. קיום כנסים – העותר טוען כי המשיב מקיים כנסים בלשכתו בנוכחות עובדי עירייה, ובמסגרתם "מתווה את מדיניותו בהסתמך על מצגת המוקרנת בפני העובדים אשר מסבים סביב שולחן הישיבות עליו מונחת תקרובת עשירה של פירות וירקות טריים ושתיה" (סעיף 8 לעתירה). העותר טוען כי במהלך הכנסים, "מדברים המשיב ויו"ר הועד על לבם של העובדים והם מתבקשים לעשות כל מאמץ על מנת לגייס כמה שיותר מצביעים לטובת המשיב" (סעיף 10 לעתירה). לשם הוכחת טענתו זה, צירף העותר לעתירה טופס ריכוז שמות מצביעים שלטענתו חילק המשיב לעובדי העירייה על מנת שיאספו עבורו חתימות של תומכים.

עמוד 1 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax

3. שימוש במשאבי ועובדי ציבור – עוד טוען העותר כי המשיב נצפה נוהג ברכב העירוני שלו, "כאשר פעיל מטעמו מוציא מתא המטען של הרכב שלטי בחירות ותולה אותם באתרים שונים" (סעיף 14 לעתירה).

4. תליית שלטים – לבסוף, טוען העותר כי המשיב ופעילים מטעמו תולים שלטים רבים ברחבי העיר בניגוד לחוק הבחירות, בין היתר בשטחים ציבוריים ועל בתי עסק פרטיים.

5. ביקשתי את תגובת המשיב. בתגובתו, נטען כי דין העתירה להידחות על הסף ולגופה. לעניין דחייה על הסף, טוען הוא כי העותר בעצמו מפר את הוראות חוק הבחירות, וזאת נוכח העובדה כי הוא "מציב שלטי ענק החורגים מהמידות המותרות בחוק בכל אמת מידה אפשרית" (סעיף 8 לתשובה), מפרסם פרסומים הכוללים אותיות המציינות רשימת מועמדים, ומציב שלטי תעמולה על מבנה העירייה. מכל אלה, כך נטען, עולה כי העותר לוקה בחוסר ניקיון כפיים, ולפיכך יש לדחות את עתירתו על הסף.

6. לעניין הכנסים, טוען המשיב כי הכנס בגינו מלין העותר, הוא למעשה פגישת עבודה במסגרתה הציג המשיב לעובדים את פעילות העירייה, וזאת עוד טרם תקופת הבחירות, וזאת ללא כל כפייה מטעמו. לעניין הטופס שצירף העותר לעתירה, טוען המשיב כי הוא אינו מוכר לו ומכחיש כי הוא או מי מטעמו חילק טופס מעין זה.

7. לעניין שימוש ברכב, טוען המשיב כי אין כל פסול בשימוש שהוא עושה ברכב שהועמד לרשותו, וזאת בהתאם לסעיף 2א(2) לחוק הבחירות, אשר קובע סייג לתחולה האיסור בסעיף 2א בגין "שימוש בנכסים שהועמדו על ידי המדינה לרשותו של... או שהועמדו על ידי הרשות המקומית לרשותו של ראש הרשות".

8. לעניין השילוט, טוען המשיב כי כאמור העותר בעצמו מציב שלטים בניגוד לחוק ברחבי העיר. בנוסף, טוען הוא כי אם הוצבו שלטים שלא כדין, הרי הם הוצבו שלא בהנחייתו, וכי הוא "יורה להסירם לאלתר" (סעיף 47 לתשובה).

המסגרת הנורמטיבית

9. סעיף 2א לחוק הבחירות קובע איסור שימוש בכספי ציבור "בקשר עם תעמולת

עמוד 2 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

בחירות". הקביעה אם פרסום הוא בגדר תעמולת בחירות נקבעת על פי מבחן הדומיננטיות.

10. האיסור לשימוש בעובדי רשות מקומית למען תעמולת בחירות קבוע בסעיף 75 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 על פיו:

"עובד המדינה, כולל עובד שירות התעסוקה, רשות הפיתוח וכן עובד של רשות מקומית, של הסוכנות היהודית, של הקרן הקימת לישראל או של רשות השידור, אשר יש להם סמכות מינהלית, לרבות סמכות לפי תקנות ההגנה (שעת חרום), 1945, או תפקיד שכרוך בו מגע עם קהל, לא יקחו חלק בתעמולת הבחירות בתחום רשות מקומית שבה מתקיימות בחירות."

הרציונאל שמאחורי איסור זה דומה לתכליתו של סעיף 2א לחוק הבחירות. שימוש בעובדי ציבור למען קמפיין פוליטי של נבחר ציבור מכהן פוגע בעיקרון השוויון בבחירות (ראו: תר"מ 93/18 צור נ' ניצן (28.10.2008), השופט א' דיבלין). האיסור מגן מפני החשש שמא עובד הציבור פועל כפי שפועל שלא מרצונו החופשי, לאור יחסי השררה החלים, במישרין או בעקיפין, בינו לבין נבחר הציבור (תר"מ 31/20 גרוס נ' בן חנו (17.7.2013)).

11. בחינה אם עובד ציבור לקח חלק למען תעמולת בחירות, או נעשה שימוש במשאב ציבור למען תעמולת בחירות תיקבע בהתאם למבחן הדומיננטיות (בג"ץ 869/92 זילי נ' יו"ר וועדת הבחירות המרכזית, פ"ד מו(2) 692, 704 (1992)). לשם ההכרעה במבחן הדומיננטיות בתקופה זו יבחנו בין היתר השאלות האם עסקינן בפעולה שגרתית של הרשות או בפעולה ייחודית וחד פעמית, מה היקף ההשפעה הצפוי של הפעולה על הבוחרים, ומה חשיבות התכלית האחרת העומדת בבסיס הפעולה והמחייבת את קיומה בסמיכות לבחירות (ראו תר"מ 26/20 פרס נ' אבוטבול (10.7.2013)). עוד יוזכר בהקשר זה כי בתקופה של ששת החודשים טרם הבחירות נדרש אישורו של היועץ המשפטי לעירייה לכל פרסום המבוצע מטעמה.

דיון והכרעה

12. דין העתירה להתקבל בחלקה כמפורט להלן.

עמוד 3 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

13. לעניין טענת המשיב כי דין העתירה להידחות על הסף, יש לדחות טענה זו. לאחרונה כתבתי בעניין זה:

”המשיב העלה בכתב התשובה טענות בדבר הפרות מצד העותרת של הוראת סעיף 7 לחוק הבחירות (שימוש אסור באות צ' באופן הנחזה לפתק בחירות). עם זאת, לא מצאתי לנכון ליתן צו במקרה זה, כאשר הטענה להפרה הועלתה מן הצד המתגונן במסגרת כתב תשובה, ולא ניתנה לעותרת כל אפשרות להשיב לטענה זו” (תר”מ 63/20 צור נ' נחמני (14.8.2013)).

14. דברים אלו נכונים גם לענייננו, וזאת מבלי להביע עמדה בכל הנוגע לטענותיו של המשיב בנוגע להפרת סעיפים 7 ו-10 לחוק הבחירות.

15. כנסים – העותר טוען כי המשיב מקיים כנסים המהווים תעמולה אסורה. את טענתו גיבה בתצהיר וצירף ראיות. המשיב הכחיש כי מדובר היה בכנס, וטען כי מדובר בפגישת עבודה ותו לא, וגיבה גם הוא את טענתו בתצהיר. נוכח האמור בתצהירו של המשיב, לא מצאתי ליתן צו מניעה (השוו: תר”מ 56/20 דהרי נ' לוי (8.8.2013); תב”כ 7/19 רשימת הבית היהודי נ' עיתון ישראל היום (25.12.2012), השופט א' רובינשטיין).

16. שימוש ברכב – בהחלטתי בתר”מ 33/20 מיום 15.7.2013 קבעתי כי “אין פסול כי נבחר ציבור ישתמש בשירותי המשרד העירוניים הניתנים לו מתוקף תפקידו, כל עוד אכן מדובר במקרים פרטניים ולא 'במהלך העסקים הרגיל'”. במקרה דנן, העותר הצביע על מקרה אחד בלבד, ולפיכך לא נראה כי מדובר בהתנהלות רחבה של המשיב. אציין כי אין בכך כדי להביע עמדה בכל הנוגע לתחולתו של הסייג מסעיף 2א(2) לחוק הבחירות עליו המשיב הסתמך בתשובתו.

17. שילוט - המשיב טוען כי אינו מודע לשלטים מטעמו שמוצבים בעיר בניגוד לחוק. עיון בנספחים שצירף העותר מעלה תמונה לא ברורה דיה בכל הנוגע לכך. בנוסף, המשיב בתשובתו מתחייב כי יוסרו שלטים שהוצבו בניגוד לחוק. נוכח זאת, ניתן בזאת צו מניעה האוסר על המשיב או מי מטעמו לתלות שלטים בניגוד לסעיף 10א(א) לחוק הבחירות.

18. מנהל הבחירות בעיר גבעתיים יגיש עד ליום 28.8.2013 הודעה בדבר אכיפתו של צו מניעה זה, ואני מקדים תודה.

19. סוף דבר, העתירה מתקבלת בחלקה כאמור לעיל. בנסיבות העניין, אין צו להוצאות.

ניתנה היום, כ"ג באב התשע"ג (19.8.2013).

סלים ג'ובראן
שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-20

עמוד 5 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax :